

Огляд фінансових ринків

23 травня 2022 р.

ШЛЯХИ СОЛІДАРНОСТІ

**Песимістичні прогнози для світових економік
Єврокомісія пропонує Україні нові заходи підтримки
НБУ поліпшив умови роботи готівкового валютного ринку**

СВІТОВИЙ РИНОК

Минулого тижня низхідний тренд для більшості провідних фондових індексів був спричинений занепокоєнням інвесторів з приводу майбутнього економічного зростання та прискореного посилення грошово-кредитної політики ФРС США. Активні розпродажі на американському ринку акцій зафіксовані після публікації звітів великих ритейлерів Target та Walmart. Їхні прибутки постраждали через зростання витрат, «млявих» продажів і збоїв у ланцюжках постачання.

Обсяг промислового виробництва у США у квітні збільшився на 1,1% у порівнянні із березнем. Темпи зростання більш ніж удвічі перевищили середній прогноз аналітиків, що становив 0,5%.

Експерти JPMorgan Chase & Co. погіршили прогнози для економіки США на поточний і наступний роки, зазначивши, що падіння фондового ринку, зростання ставок за іпотечними кредитами та зміцнення долара США негативно позначаються на перспективах економіки. Прогноз зростання американського ВВП на другу половину 2022 року знижено до 2,4% з 3,0%, на перше півріччя 2023 року – до 1,5% з 2,1%, на друге півріччя – до 1,0% з 1,4%.

Керівництво Європейського Центрального Банку висловлює дедалі більше занепокоєння рекордною інфляцією. Минулого тижня голова ЄЦБ Крістін Лагард говорила про те, що банк розпочне підвищення ставок через «якийсь час» після завершення викупу активів. При цьому деякий час «може означати період лише кілька тижнів». Згідно з заявами голови Банку Італії Іньяціо Віско та Президента Бундесбанку Йоахіма Нагеля, ЄЦБ у липні, можливо, буде готовий до підвищення відсоткових ставок уперше більш ніж за десять років.

Європейська комісія знизилася прогнози зростання ВВП Єврозони на 2022 та 2023 роки. Згідно з новим прогнозом ЄК, економіка Єврозони цього року зросте на 2,7%, а не на 4,0%, як очікувалося в лютому. Прогноз підвищення ВВП на 2023 рік погіршено до 2,3% з 2,7%.

На сировинному ринку спостерігається напруженість через низьку пропозицію палива та солідний попит у міру наближення початку автомобільного сезону в США та послаблення антиковідних обмежень у Китаї. Статистика показує стабільне скорочення запасів нафти та бензину на фоні видобутку, що стагує, що говорить на користь високих цін.

Торги по парі євро-долар минулого тижня проходили в діапазоні 1,0389/1,0607 дол. США/євро.

www.pumb.ua

Департамент інвестиційного бізнесу
вул. Андріївська, 4, м. Київ, Україна 04070
тел. +38 044 231 7380

ЩОТИЖНЕВИЙ ЗВІТ

КУРСИ

Валюта	ост. знач.	тижн. зміна, %	міс. зміна, %	з поч. року, %
EUR/USD	1,0577	1,8	-2,3	-6,6
GBP/USD	1,2480	1,8	-4,5	-7,8
USD/UAH	29,2549	0,0	0,0	7,2

ІНДЕКСИ ФОНДОВИХ РИНКІВ

Індекс	ост. знач.	тижн. зміна, %	міс. зміна, %	з поч. року, %
S&P 500 (США)	3901,4	-3,0	-12,5	-18,1
FTSE 100 (ВБ)	7390,0	-0,4	-3,1	0,1
Dow	31261,9	-2,9	-11,1	-14,0
Nasdaq	11354,6	-3,8	-15,6	-27,4
MSCI (Сх.Євр.)	32,8	4,8	-12,2	-82,2

КЛЮЧОВІ СТАВКИ

Ставка	ост. знач.	тижн. зміна, %	міс. зміна, %	з поч. року, %
Libor 1Y, % річн	2,730	2,9	15,2	368,2
ФРС, % річн.	0,75-1,00	0,0	100,0	300,0
ЄЦБ, % річн.	0,000	0,0	0,0	0,0
НБУ, % річн.	10,000	0,0	0,0	11,1

ТОВАРНІ РИНКИ

Товар	ост. знач.	тижн. зміна, %	міс. зміна, %	з поч. року, %
Пшениця, дол./т	355,0	4,4	n/a	17,2
Brent, дол./барр.	112,6	0,9	5,8	48,4
Газ, евро/МВт*год	84,5	-9,5	-13,8	-6,1
Золото, дол./унц.	1846,5	1,9	-5,7	0,9

Джерело: Bloomberg

МАКРОЕКОНОМІКА

Єврокомісія відкриває «Шляхи солідарності»

В рамках вияву солідарності ЄС з Україною, 12 травня Єврокомісія презентувала комплекс заходів, які допоможуть Україні експортувати сільськогосподарську продукцію. Внаслідок вторгнення росії в Україну і блокади нею українських портів, українське зерно та інші сільськогосподарські товари вже не можуть бути доставлені за призначенням. Така ситуація загрожує глобальній продовольчій безпеці, тому терміново необхідно створити альтернативні логістичні маршрути з використанням усіх відповідних видів транспорту.

Єврокомісія окреслила план дій зі створення «Шляхів солідарності», щоб забезпечити Україні можливість експортувати зерно, а також імпортувати необхідні їй товари - від гуманітарної допомоги до кормів для тварин і добрив.

Комісарка з питань транспорту ЄК Адіна Велян сказала: «20 мільйонів тонн зерна повинні залишити Україну менш ніж за три місяці, використовуючи інфраструктуру ЄС. Це колосальний виклик, тому необхідно скоординувати й оптимізувати логістичні ланцюги, встановити нові маршрути й уникати, наскільки це можливо, затримок.»

Попри екстрені зусилля ЄС та його країн-членів, спрямовані на полегшення перетину кордону між Україною та ЄС, тисячі вагонів і вантажівок з українського боку чекають на митне оформлення.

В середньому поточний час очікування для вагонів становить 16 діб, а на деяких кордонах - до 30 діб. Багато готового до експорту зерна все ще зберігається і затримується в українських силосах.

Поміж проблем є різниця в ширині залізничних колій: українські вагони не сумісні з більшістю залізничних мереж ЄС, тому більшість товарів доводиться перевозити вантажними автомобілями або у вагонах, які відповідають стандартній колії ЄС.

Цей процес забирає багато часу, а перевалочні споруди уздовж кордонів наявні у недостатній кількості.

Для усунення цих перешкод і створення «Шляхів солідарності» Єврокомісія, спільно з країнами-членами та зацікавленими сторонами, працюватиме в короткостроковій перспективі над наступними пріоритетними заходами:

- додатковий вантажний рухомий склад, судна та вантажні автомобілі: ЄК закликає учасників ринку ЄС терміново надати додаткові транспортні засоби. Для того, щоб узгодити попит та пропозицію і встановити відповідні контакти, ЄК створить логістичну платформу для узгодження запитів і попросить країни-члени встановити спеціальні контактні пункти для «Шляхів солідарності» (за принципом «єдиного вікна»);
- пропускна здатність транспортних мереж і перевантажувальних терміналів: українські експортні постачання сільськогосподарської продукції мають бути пріоритетними, а керівництво інфраструктури має виділити для цього експорту проміжки у графіках залізничних перевезень;
- митні операції та інші перевірки: ЄК закликає національні органи влади застосовувати максимальну гнучкість і забезпечити належний персонал для прискорення процедур в пунктах перетину кордону;
- зберігання товарів на території ЄС: ЄК оцінить наявні спроможності для зберігання в ЄС і координуватиме свої дії з країнами-членами, щоб допомогти їм забезпечити більше потужностей для тимчасового зберігання українського експорту;
- поліпшення сполученості між Україною та ЄС у середньостроковій перспективі.

Джерело: Європейська Комісія

РИНОК ОБЛІГАЦІЙ ТА ДЕРЖАВНІ ФІНАНСИ

18 травня на плановому аукціоні з розміщення військових облігацій Міністерство фінансів залучило майже вдвічі більшу суму до бюджету ніж на попередньому аукціоні. Найбільший попит мали «найдовші» інструменти (із строком обігу півтора роки).

Попит на двомісячні військові інструменти склався із 30 заявок на загальну суму 1,3 млрд грн (за номінальною вартістю). Встановлений рівень дохідності – 9,50% річних.

Військові облігації із терміном обігу пів року зібрали 37 заявок на загальну суму 2,4 млрд грн (за номінальною вартістю). Встановлений рівень дохідності – 10,00% річних.

Найдовші військові ОВДП із терміном обігу півтора року зібрали 29 заявок на загальну суму 3,8 млрд грн (за номінальною вартістю). Встановлений рівень дохідності – 11,50% річних.

За результатами проведення розміщень ОВДП 18 травня до державного бюджету залучено 7,5 млрд грн.

За минулий тиждень обсяг ОВДП в обігу збільшився на 7,9 млрд грн, і, за підсумками 20 травня 2022 року, загальна сума становила 1146,2 млрд грн (за сумою основного боргу).

Поточного тижня заплановано погашення одного випуску ОВДП загальною сумою 14,4 млрд грн (25 травня).

Міністерство фінансів України з початку повномасштабного нападу росії провело 33 аукціони з продажу військових облігацій, залучивши до державного бюджету майже 67,4 млрд грн, близько 144,1 млн дол. США та 176,5 млн євро.

Найбільший портфель військових ОВДП, як і раніше, сконцентрований серед банків – первинних дилерів. Водночас минулого тижня кількість вкладників серед громадян та бізнесу збільшилася з 58,1 тис до 67,0 тис.

Обсяг вкладень нерезидентів у військові ОВДП становить 300,4 млн грн.

ОПЕРАЦІЇ НБУ

Загальна сума купівлі депсертифікатів учасниками ринку минулого тижня становила 966,5 млрд грн, і вся вона складається з депозитних сертифікатів овернайт (ставка – 9,00% річних).

20 травня 2022 року відбувся кількісний тендер з рефінансування банків, за результатами якого задоволені заявки 5 банків на суму 1,6 млрд грн за процентною ставкою у розмірі 11,00% річних строком до 357 днів.

Через постійно діючу лінію рефінансування НБУ (кредити овернайт) у період 16 – 20 травня банки отримали 0,4 млрд грн (ставка – 11,00%).

Сальдо операцій Державного казначейства в період 16 – 20 травня становило 12,9 млрд грн.

Ліквідність банківської системи знаходиться на високому рівні.

РЕЗУЛЬТАТИ РОЗМІЩЕННЯ ОВДП

Дата аукціону	Вид ОВДП	Серед. зваж. ставка	К-ть поданих / задовол. заявок	Залуч. сума, млн грн
18 тра.	70 дн.	9,50%	30/30	1320,59
18 тра.	168 дн.	10,00%	37/37	2270,70
18 тра.	525 дн.	11,50%	29/29	3864,44

Джерело: Міністерство фінансів України

СТРУКТУРА ВЛАСНИКІВ ОВДП

Власник	ост. знач., млрд грн	тижн. зміна, %	міс. зміна, %	з поч. року, %
НБУ	430,1	0,0	16,2	37,6
Банки	542,2	1,2	-0,6	-0,9
Юр. особи	73,6	0,5	-3,2	-11,5
Тер. громади	0,0	0,0	0,0	-100,0
Фіз. особи	28,0	3,2	8,8	11,1
Нерезиденти	72,4	0,0	-2,7	-21,9

Джерело: НБУ

ІНДИКАТОРИ РИНКУ

Назва індикатору	ост. знач.	тижн. зміна, %	міс. зміна, %	з поч. року, %	
Залишки на к/р банків, млрд грн	47,5	-13,3	-14,3	36,5	
Рефінансування НБУ, млрд грн	141,3	-0,2	-9,8	10,1	
Депозитні сертифікати НБУ	О/Н, млрд грн	194,2	-0,8	13,4	73,2
	Всього, млрд грн	194,2	-0,8	13,4	-8,7

Джерело: НБУ

ПІДТРИМКА АРМІЇ

Станом на 23 травня 2022 року залишок коштів на спецрахунку, який Національний банк відкрив для підтримки Збройних Сил України, становить понад 196,0 млн грн.

Загалом Національний банк вже перерахував на потреби військових майже 16,7 млрд грн.

Станом на 23 травня 2022 року залишок коштів на рахунку Міністерства соціальної політики, який Національний банк відкрив для гуманітарних цілей, становить понад 160,0 млн грн.

ВАЛЮТНИЙ РИНОК

Національний банк України з 21 травня 2022 року скасував обмеження на встановлення курсу, за яким уповноважені установи можуть продавати готівкову іноземну валюту клієнтам. Раніше відповідний курс не мав відхилятися від офіційного більш ніж на 10,0%. Також скасовано аналогічні обмеження на встановлення курсу, за яким банки списують з рахунків клієнтів кошти в гривні, якщо клієнти розраховуються гривневими картками за кордоном.

Крім того, Національний банк тимчасово зменшив щомісячний ліміт на зняття за кордоном готівки з гривневих рахунків, відкритих в українських банках, до 50,0 тис. грн в еквіваленті (зі 100,0 тис. грн, як було досі). Це дасть змогу знизити ризики непродуктивного відпливу капіталу, зменшити можливості для спекуляцій та обходу валютних обмежень, а отже, – захистити міжнародні резерви України.

Громадяни і надалі матимуть змогу знімати за кордоном готівку з валютних рахунків, відкритих в українських банках, у межах щоденного ліміту в 100,0 тис. грн. Зміни також не стосуються використання платіжних карток за кордоном для розрахунків із метою оплати вартості товарів, робіт та послуг – більшість з них можна й надалі здійснювати без обмежень. Отже, попри зменшення ліміту на зняття готівки з гривневих рахунків за кордоном, громадяни й надалі матимуть змогу задовольняти всі свої нагальні потреби. Національний банк також заборонив банкам проводити операції, що порушують запроваджені центробанком обмеження або сприяють чи можуть сприяти їх уникненню. Крім того, банкам тимчасово заборонено:

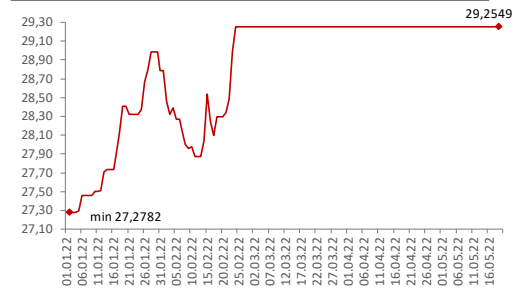
- переказувати кошти з метою надання кредитів нерезидентам (крім фінансових установ);
- надавати кредити юридичним особам у національній валюті для погашення кредитів в іноземній валюті;
- змінювати валюту виконання кредитних договорів, укладених з юридичними особами (крім банків), з іноземної валюти на гривню.

В період 16 – 20 квітня НБУ під час валютних інтервенцій купив у банків 7,40 млн дол. США та продав банкам 650,37 млн дол. США.

Загальний обсяг продажу валюти минулого тижня становив 0,8 млрд дол. США.

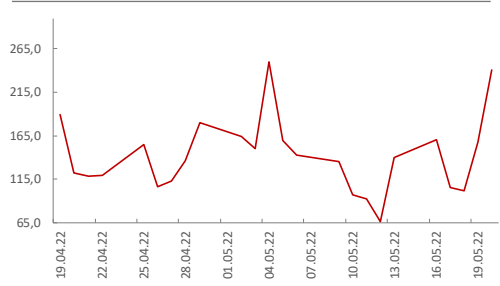
Джерело: НБУ

КУРС НБУ (грн/дол. США)

Джерело: НБУ

ОБ'ЄМ ТОРГІВ (млн дол. США)

Джерело: НБУ

МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

21 травня Президент США Джо Байден підписав схвалений Конгресом законопроект про виділення 40,0 млрд дол. США Україні.

Закон «Про додаткові асигнування Україні на 2022 рік» передбачає додаткове надзвичайне фінансування на поточний фінансовий рік, яке буде направлено федеральним агентствам США для реагування на ситуацію в Україні та для надання допомоги українському народу.

20 травня Україна отримала другий транш макрофінансової допомоги Європейського Союзу у розмірі 600,0 млн євро в рамках поточної програми загальним обсягом 1,2 млрд євро.

З урахуванням отриманих 11 березня 2022 року 300,0 млн євро та 18 березня 2022 року 300,0 млн євро, Україна отримала усі транші за "екстреною" програмою макрофінансової допомоги ЄС, що була підписана сторонами 3 березня 2022 року. Кошти будуть спрямовані на збереження фінансової стабільності в Україні під час війни.

19 травня до України надійшла ще одна частина грантових коштів у розмірі 504,0 млн євро. Кошти було надано з Цільового фонду донорів Світового банку в рамках Програми Другої позики на політику розвитку у сфері економічного відновлення України.

У рамках даного траншу до Державного бюджету надійшли грантові кошти від США (500,0 млн дол. США) та Великобританії (24,0 млн фунтів стерлінгів).

Ці кошти буде спрямовано на забезпечення першочергових соціальних, гуманітарних видатків, видатків на охорону здоров'я, підтримки внутрішньо переміщених осіб.

Федеральна Рада Швейцарії 18 травня ухвалила рішення про запровадження автоматичного обміну інформацією (АЕОІ) щодо фінансових рахунків з 12 державами-партнерами, в тому числі з Україною. Набуття чинності заплановано на 2023 рік, а перший обмін даними відбудеться у 2024 році.

Із 120 країн і територій, які наразі дотримуються стандарту АЕОІ, 12 країн ще не входять до швейцарської мережі АЕОІ. Завдяки відповідному розширенню мережі АЕОІ, Швейцарія допомагає створити рівні умови у всьому світі та ефективно боротися з незаконними фінансовими потоками. Відповідне розпорядження Федеральної Ради має бути подане на затвердження до Парламенту на осінній та зимовій сесіях цього року і це означає, що АЕОІ може запрацювати з вищезазначеними державами-партнерами вже з 2023 року. При цьому, перед початком обміну даними з вказаними державами-партнерами Федеральна Рада ще раз перевірить їх на відповідність вимогам стандарту АЕОІ. Таким чином, це передбачає застосування аналогічного механізму перевірки до всіх вищезгаданих нових держав-партнерів АЕОІ, що був прийнятий Парламентом у грудні 2017 року.

Джерело: МФУ

КОТИРУВАННЯ НА СВІТОВИХ РИНКАХ

Name	Coupon	Maturity	Bid Price	Ask Price	Ask YTM	Cur
Ukraine-2022	7,75	01.09.2022	69,97	72,17	151,53	USD
Ukraine-2023	7,75	01.09.2023	46,31	47,64	80,96	USD
Ukraine-2024	8,99	01.02.2024	42,14	43,56	71,71	USD
Ukraine-2024	7,75	01.09.2024	41,21	42,41	55,17	USD
Ukraine-2025	7,75	01.09.2025	40,10	41,45	42,41	USD
Ukraine-2026	6,75	20.06.2026	37,43	38,95	38,91	EUR
Ukraine-2026	7,75	01.09.2026	40,83	42,11	34,68	USD
Ukraine-2027	7,75	01.09.2027	40,65	41,99	30,56	USD
Ukraine-2028	9,75	01.11.2028	40,90	42,29	30,90	USD
Ukraine-2030	4,38	27.01.2030	37,69	39,21	21,73	EUR
Ukraine-2032	7,38	25.09.2032	38,15	39,75	22,71	USD
Ukraine-2033	7,253	15.03.2033	38,19	39,62	22,16	USD
Ukreximbank	7,29	09.02.2023	32,00	37,56	199,87	USD
Ukreximbank	9,75	22.01.2025	31,50	40,51	54,58	USD
Oschadbank	9,38	10.03.2023	35,33	39,45	178,24	USD
Oschadbank	7,22	19.01.2024	30,67	35,08	91,07	USD
Oschadbank	9,63	20.03.2025	52,25	54,67	36,70	USD
Metinvest BV	7,75	23.04.2023	60,70	63,38	67,84	USD
Metinvest BV	5,63	17.06.2025	58,02	60,07	25,05	EUR
Metinvest BV	8,50	23.04.2026	58,88	62,38	23,79	USD
Metinvest BV	7,65	01.10.2027	58,75	60,19	20,12	USD
Metinvest BV	7,75	17.10.2029	58,48	60,83	17,35	USD
DTEK Renew.	8,5	12.11.2024	36,22	42,00	53,50	EUR
MHP SE	7,75	10.05.2024	51,50	52,55	43,92	USD
MHP Lux SA	6,95	03.04.2026	51,06	52,14	26,58	USD
MHP Lux SA	6,25	19.09.2029	50,47	51,53	17,94	USD
Kernel Holding	6,50	17.10.2024	52,82	54,25	36,83	USD
VF Ukraine	6,20	11.02.2025	58,21	59,11	29,67	USD
Ukraine Railways	8,25	09.07.2024	30,48	30,84	82,03	USD
NAK Naftogaz	7,38	19.07.2022	34,88	40,00	956,70	USD
NAK Naftogaz	7,13	19.07.2024	32,05	32,93	83,76	EUR
NAK Naftogaz	7,625	08.11.2026	32,12	32,82	42,32	USD
NPC Ukrenergo	6,875	09.11.2026	31,69	33,40	40,08	USD

Джерело: Bloomberg

МАКРОЕКОНОМІЧНІ ПОКАЗНИКИ УКРАЇНИ

Показник	2017	2018	2019	2020	2021	2022
ВВП, % р/р	2,5	3,3	3,2	-4,0	3,4 (попередня оцінка)	
Промислове виробництво, % рік до року	-0,1	1,1	-0,5	4,8	1,1	2,3 (лютий)
Інфляція споживчих цін, % рік до року	13,7	9,8	4,1	5,0	10,0	16,4 (квітень)
Інфляція цін виробників, % рік до року	16,5	14,2	-7,4	14,5	62,2	53,5 (лютий)
Платіжний баланс (зведений), млрд дол. США	2,6	2,9	6,0	2,0	0,5 (попередня оцінка)	-0,1 (березень, попередня оцінка)
Рахунок поточних операцій платіжного балансу, млрд дол. США	-2,4	-4,4	-4,1	5,3	-2,1 (попередня оцінка)	1,4 (березень, попередня оцінка)
Сальдо торгового балансу (товари та послуги), млрд. дол. США	-8,61	-12,7	-12,5	-2,4	-3,0 (попередня оцінка)	-0,2 (березень, попередня оцінка)
Міжнародні резерви, на кінець періоду, млрд дол. США	18,8	20,8	25,3	29,1	30,9	26,9 (квітень)
Зовнішній борг, млрд. дол. США	116,6	114,7	121,7	125,7	129,7	
Активи банківської системи (зміна з початку року, %)	6,4	2,0	9,9	18,9	12,8	-4,1 (січень - березень)
Обмінний курс, на кінець періоду, грн./дол. США	28,07	27,69	23,69	28,27	27,28	29,25 (квітень)
Обмінний курс, середній за період, грн./дол. США	26,60	27,20	25,85	26,96	27,28	28,73 (січень - квітень)

Джерело: Державна служба статистики, НБУ

Показник/ товар	Опис
S&P 500	Фондовий індекс, в кошику якого 500 вибраних акціонерних компаній США, що мають найбільшу капіталізацію
FTSE 100	Провідний індекс Британської фондової біржі. Ґрунтується на курсах акцій 100 компаній з найбільшою капіталізацією, які мають котировки на Лондонській фондовій біржі
MSCI	Фондовий індекс, розраховується за підсумками торгів на ринках Східної Європи, що розвиваються
Dow	INDU Index - промисловий індекс Доу-Джонса. Це виважене за ціною середнє значення акцій 30 компаній 'блакитних фішок', які зазвичай є лідерами у своїй галузі. З 1 жовтня 1928 року цей індекс є найпоширенішим ринковим індикатором.
Nasdaq	NASDAQ Composite Index (CCMP Index). Це виважений за капіталізацією індекс ряду акцій з усіх трьох рівнів NASDAQ: Global Select, Global Market і Capital Market. Цей індекс було створено 5 лютого 1971 р.
Нафта Brent	COA Comdty Crude Oil, Brent Active Contract/Всі активні контракти на нафту марки Brent. Brent - еталонна марка нафти, що добувається в північному морі
Газ TTF	ICE Endex Dutch TTF Gas Spot Price. Газ для фізичної доставки в Голландський центр передачі прав власності (TTF)
Пшениця	Індекс GRXPUAFW AGRO Index. Ціна на українську пшеницю (FOB Black Sea Port Export Price)
Золото	Індекс GOLDS Comdty

ДЕПАРТАМЕНТ ІНВЕСТИЦІЙНОГО БІЗНЕСУ

Стадник Антон
Директор департаменту
+38 044 231 7046
anton.stadnik@fuib.com

Тимбай Марина
Управління торгових та брокерських операцій
+38 044 231 7053
marina.timbay@fuib.com

Хімич Наталія
Аналітичний відділ
+38 044 231 7380
nataliya.khimich@fuib.com

Лисянська Олена
Аналітичний відділ
+38 044 231 7380
olena.lysyanska@fuib.com

СЛУЖБА КОМУНІКАЦІЙ

pr@fuib.com

При підготовці даного матеріалу використовувалася інформація з публічних джерел, що заслуговують, на наш погляд, довіри. Оцінки та прогнози, висловлені в цьому огляді, є приватною думкою наших співробітників. Даний матеріал носить виключно інформаційний характер і не повинен розглядатися як пропозиція до вчинення будь-яких угод з цінними паперами або як керівництво до інших дій. Інформація дійсна тільки на дату публікації.